

Challenge Based Learning: Re-Model

ตลอดเวลาที่ผู้เขียนบรรยายเพื่อให้ความรู้ทั้งธุรกิจ หน่วยงานภาครัฐและสถาบันการศึกษา หากต้องการใช้วิธีการใหม่ผู้เขียนจะนำ “วิธีการเรียนรู้บนความท้าทาย” หรือเรียกย่อๆ ว่า CBL (Challenge Based Learning) เข้ามาเป็นวิธีการในทันที

การนำ CBL มาใช้ตอนแรก ๆ รู้สึกว่าวิธีการของ CBL นี้มีประโยชน์มาก แต่ขณะเดียวกันก็พบว่า

➤ ระดับของผู้ที่จะเรียนรู้ได้นั้นจำเป็นต้องมีพื้นฐานความรู้ในด้านการคิดระดับหนึ่งเป็นอย่างน้อย ผู้เขียนตั้งสมมติฐานว่าไม่น่าจะต่ำกว่าปริญญาตรี (สำหรับผู้ที่ผ่านระบบการศึกษาไทย) หรือคนที่มีความสามารถในการทำงานมาแล้วจะใช้ได้ดี

เนื่องด้วย CBL เป็นการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการคิดในการเดินเรื่องราวหรือเนื้อหาค่อนข้างมาก (ซึ่งพัฒนามาจากสังคม หรือ ธุรกิจในชาติตะวันตกที่มีระบบการคิดที่ดี)

➤ การคิดขั้นสูง-การปฏิบัติได้อย่างเข้าใจถูกต้องนั้น หากมีความรู้ในด้านการคิดและวางแผนกลยุทธ์จะมีส่วนช่วยได้เป็นอย่างมาก

➤ การวัดความรู้หรือประเมินการเรียนรู้ แม้ว่าจะใช้วิธีการแบบเดิมๆ ในระบบการเรียนรู้ได้ เช่น การทดสอบ การทำแบบฝึกหัด ฯลฯ

ผู้เขียนกลับเห็นว่า การใช้วิธีการให้เขียนความรู้หรือบทความ (Articles) เป็นการวัดความสำเร็จของการเรียนรู้ได้ดีเยี่ยม เพราะผู้ที่เขียนต้องสรุปการเรียนรู้ทั้งหมดผ่านกระบวนการ CBL และสรุปความเข้าใจออกมาเป็นบทความ

ดังนั้นจากประสบการณ์ของผู้เขียนในการริเริ่มและบุกเบิกเทคนิคใหม่ในการเรียนรู้ด้วย “CBL หรือการเรียนรู้บนความท้าทาย” จึงได้ทำการวิเคราะห์และพัฒนาให้มีการใช้ได้อย่างเหมาะสมกับบริบทและพื้นฐานการเรียนรู้ของธุรกิจในบ้านเรา และเหมาะสมกับพัฒนาการด้านการศึกษาของไทย โดยทำการ “ปรับโมเดลใหม่” หรือ “Re-Model”

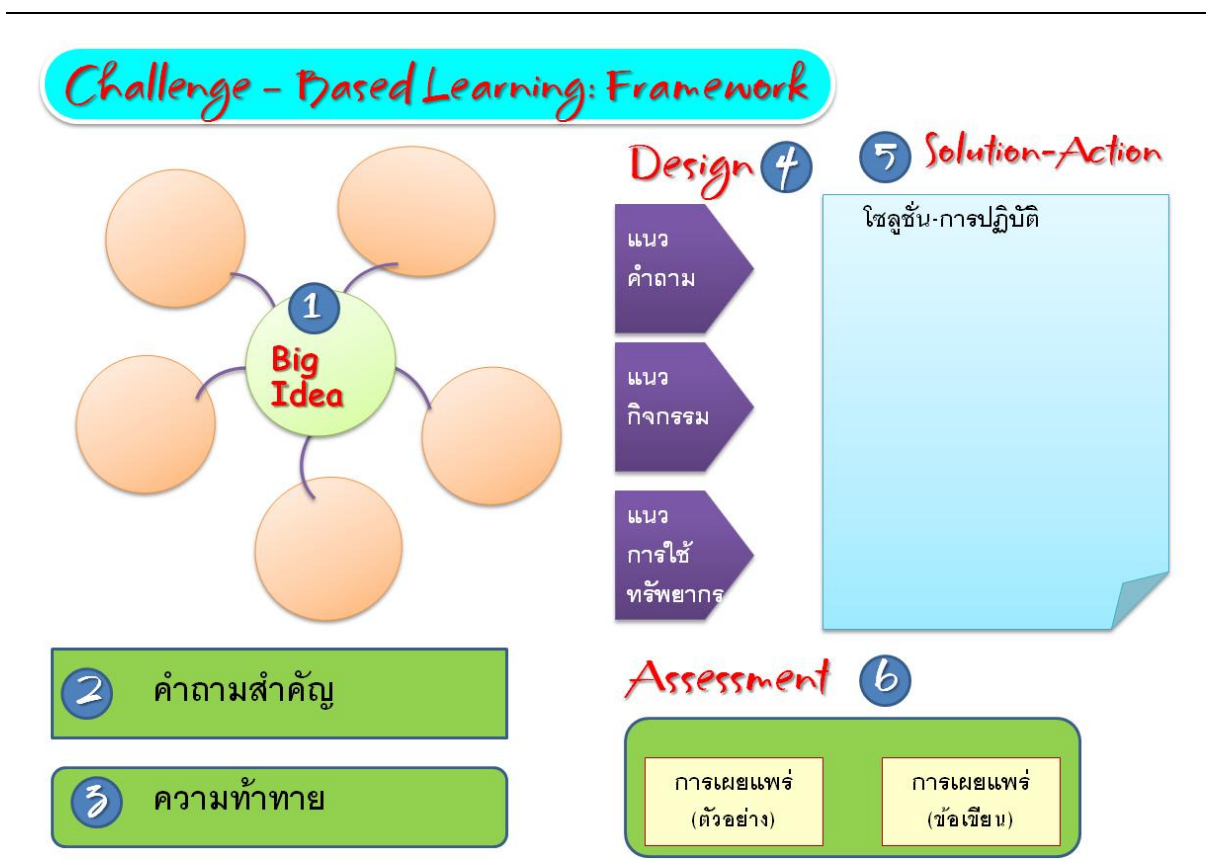
นี่จึงเป็นที่มาของ “Challenge Based Learning : Re-Model”

Challenge Based Learning: Re-Model

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นพร้อมกับประสบการณ์ในการทดลองและพัฒนา “CBL: Challenge Based Learning” มาได้ระยะหนึ่ง ผู้เขียนได้ทำการปรับโมเดล CBL ใหม่หรือ “Re-Model” เพื่อใช้ในการเรียนการสอนทั้งวิชาที่ผู้เขียนสอนระดับปริญญาโท-MBA ที่ ม.วลัยลักษณ์และระดับปริญญาเอก-คณะศึกษาศาสตร์ที่ ม.เซนต์จอห์น พร้อมทั้งใช้ในการทำกิจกรรมกลุ่มสัมมนาในบางหลักสูตรของสถาบันพระปกเกล้า ซึ่งมีลำดับขั้นตอนดังนี้

- 1) การเรียนรู้บนความท้าทายหรือ CBL ที่ทำการพัฒนาและปรับโมเดลใหม่จะเป็นดังรูป

รูปที่ 1 CBL: Re-Model

2) ส่วนประกอบใน CBL: Re-Model มีรายละเอียดดังนี้

■ **ไอดีที่ยิ่งใหญ่ (Big Idea)** หมายถึง แนวคิดกว้างๆ ที่สามารถสำรวจพบในวิธีที่หลากหลาย เช่น วัฏจักร เอกลักษณ์ สื่อสาร ชุมชน ยั่งยืน และความเป็นผู้นำแห่งวิสัยทัศน์

สิ่งที่ปรับเปลี่ยน ผู้เขียนพบว่าหากนำแนวคิดของแผนที่ความคิด (Mind Map) มาช่วยในการคิด Big Idea จะทำให้คิดไอดีที่ยิ่งใหญ่ได้ดีมากขึ้น

ตัวอย่างของ Mind Map ช่วยในการคิด Big Idea

■ **คำถามสำคัญ (The Essential Question)** หมายถึง คำถามที่จะเป็นคำถามกว้าง และหลากหลายที่สามารถสะท้อนความสนใจของผู้บริหาร ผู้ที่ต้องการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ ฯลฯ ที่จำเป็นสำหรับองค์กร/สถาบัน/ชุมชน

คำถามสำคัญ (The Essential Question)

ธุรกิจจะมีวิธีการ/เทคนิคสร้างให้เกิดการคิดวิเคราะห์ได้อย่างไร?

หัวใจสำคัญของคำถามสำคัญคือ จะต้องเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับไอเดียที่ยิ่งใหญ่ (Big Idea)

โดยสรุปแล้วคำถามสำคัญจะนำไปสู่การได้รอบความท้าทายที่ยิ่งใหญ่ที่สุด

2

The Essential Question

คำถามอะไรบ้าง

- 1) องค์การในยุค New Digital Media ต้องมีผู้นำทางความคิดที่แตกต่างไปจากเดิมอย่างไร
- 2) การคิดวิเคราะห์ของผู้นำธุรกิจในทศวรรษที่ 2 ของศตวรรษที่ 21 จะต้องมีองค์ประกอบอะไรบ้าง
- 3)

* ได้รอบความท้าทายที่ยิ่งใหญ่

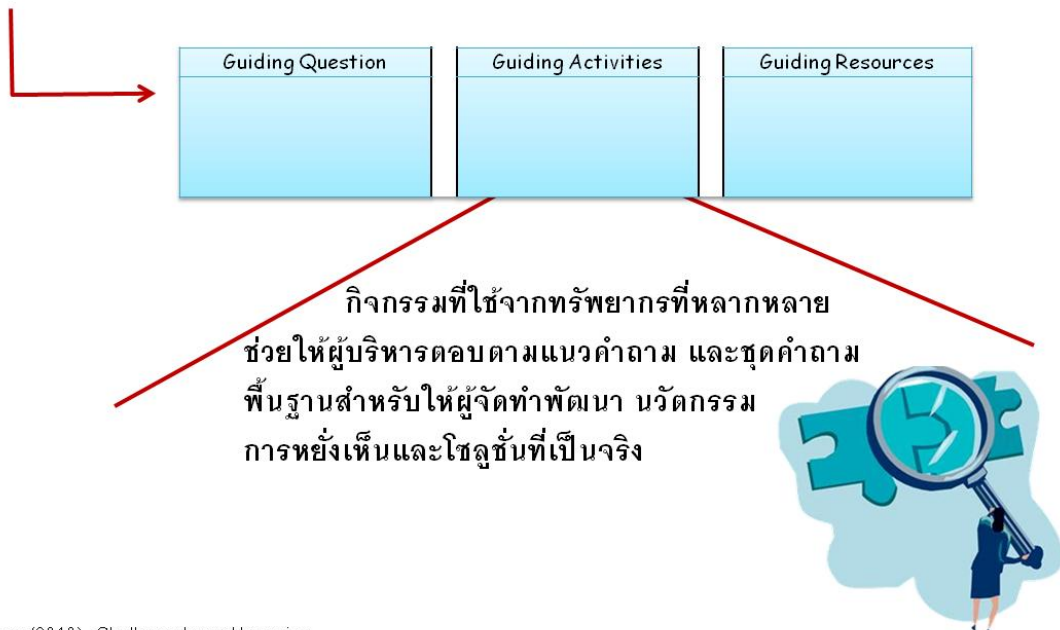
■ **ความท้าทาย (The Challenge)** หมายถึง ผู้บริหารหรือผู้กำลังจัดทำ CBL ได้ระดมความคิดเพื่อนำคำถามหรือพัฒนาคำถามที่นำไปสู่โซลูชันที่เจาะจง

ความท้าทาย (The Challenge)		
การบูรณาการวิธีการคิด --> - คิดเป็นระบบ - คิดแบบมีวิจารณญาณ - คิดแนวข้าง - คิดนอกเนกนัย+เอกนัย	เครื่องมือในการคิดวิเคราะห์ --> - การระดมความคิด - เทคนิคมือซ้าย-ขวา - โมเดลความคิด	ผลได้ในธุรกิจ - วิธีการคิดวิเคราะห์ - เนื้อหาการคิดวิเคราะห์ - ผลผลิตการคิดวิเคราะห์

■ **การออกแบบ (Design) ประกอบด้วย**

1) แนวคำถาม (Guiding Question) 2) แนวทางกิจกรรม (Guiding activities) และ
แนวทางการใช้ทรัพยากร (Guiding resources) ดังรูป

รู้ถึงความต้องการของ
ผู้บริหารเพื่อค้นหาให้พบ
ความสำเร็จที่ท้าทาย

*Matt Canthron (2010). Challenge based Learning.

■ โซลูชัน-การปฏิบัติ (Solution-Action)

โซลูชันควรเป็นความคิดที่ดี จับต้องได้ ปฏิบัติได้ อธิบายได้ชัดเจน นำเสนอและหรือเผยแพร่ผ่านสื่อ ดังนั้นหากได้มีการออกแบบร่วมกันเพื่อวัดความสำเร็จของโซลูชันจะเป็นสิ่งที่ดี

■ การวัดหรือการประเมินผล (Assessment) สามารถใช้วิธีการวัดการเรียนรู้

แบบเดิมๆ ก็ได้ เช่น ทดสอบ ผลงานและโครงการ แต่ในทัศนะผู้เขียน การเผยแพร่ (Publishing) ในรูปของบทความหรือยกตัวอย่างความสำเร็จในสื่อออนไลน์ทางสังคม เป็นวิธีการวัดความสำเร็จได้ดีและผู้เขียนรวมขั้นตอนการวัดหรือการประเมินผล ความสำเร็จกับการเผยแพร่มาอยู่ในขั้นตอนเดียวกัน

เป็นความท้าทายอย่างยิ่งสำหรับธุรกิจที่จะนำ CBL: Challenge based learning มาใช้หาไอเดียที่ยิ่งใหญ่ ซึ่งถือเป็น การเรียนรู้บนความท้าทายอย่างแท้จริง ที่หาไม่ได้จากระบบการศึกษาไทย แต่แจ้งเกิดในธุรกิจมาก่อนครับ